

4/28

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

4.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
 ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διαέρθριος 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Πλεύνος*
 (παλαιότερον σηματα : *Πλεύνος* ...), Ἐπαρχίας *Βιάρρου*,
 Νομοῦ *Αιγαίου Αιγαίου*
2. Ὄνοματεπώνυμον, τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Νίκο Γιάνος*
Μήδουμηφαδίνης .. ἐπάρχειλμα *Πλεύνος*
 Ταχυδρομική διεύθυνσις *Πλεύνος Βιάρρου Κέρκυρας*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. *3 ην*
3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) σῆμα καὶ ἐπώνυμον *Ιανάχορι Σύκοι Φυρώνης*
 ήλικια *85* γραμματικαὶ γνώσεις *πλ. Ερευνητική*
Συράνιον τόπος κατοργαγῆς *Πλεύνος*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; *Οια ήσαν αργοτέρες βασινομοσίες των νοτιο-*
πληρίων ναι. Ήσαν απραγματικές.
- 'Υπῆρχον αὖται χωρισταὶ ἡ ἐνηλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἡ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονάς κλπ.
α) ήτοι φυσικούς. β) εἰς την κυρούγα της οικιάς
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του;

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν;
τίς αργούσσονται.

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; Να!

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των;
τοι. χωρίς επεργάτας. τειχειών την, οξειδίσκη την.

μοναστηρίων. εἰς τὰ ὅντες, εργάζονται. καὶ ἔστι γράμματα των οἰκογένειών των.
τοι. επεργάται εἰς τεχνίτην

2) Πῶς ἐκαλούντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κτόροι κλπ.) Ποιά ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις; ...
την πεισθέντες. τοι.

3) Ποιά ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) τοι. εἰς ρρ.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερισμό,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διὰ ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ἡσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποιάν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος;
την ποιητική φύσην τοι. ἐργάται. την ποιητική φύσην τοι. την ποιητική φύσην τοι.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἔὰν να,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;
Να! εχοντικρούντο. ενεργοίσι. αγροίσι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας; τοι.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται. ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ.;
τοι.

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τάχωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιῶν, αίγυπτοβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μίδης μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος; . . .

Πώς έλιπαίνοντο τάχωράφια

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; . . .

- ε'. Απὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικὲ^{τέχνη}
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . .

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΑΘΟΝΝΙ

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεία αὐτοῦ? *Τὰ χρηματοδοτήματα της Ελληνικής Δημοκρατίας*
προστέθησαν στην ανάπτυξη της γεωργίας
προστέθησαν στην ανάπτυξη της γεωργίας
Παραβέβαστε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *Πολύκον* . . . 4. *Σέκιρη* . . . 7. *Φορού* . . . 10. . . .

2. *βήρυλλος* . . . 5. *πέροντις* . . . 8. . . .

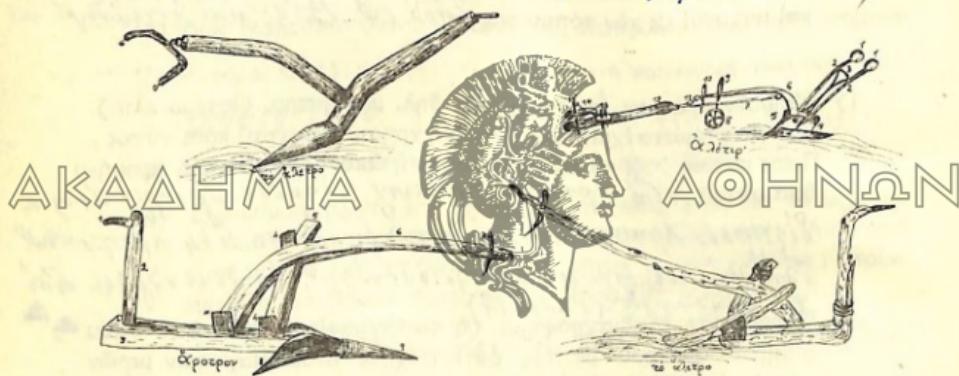
3. *απροστάτερος* 6. *γυρός* . . . 9. . . .

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); . . .
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Πύρη Εποχής επειρίας τοῦ Φεβρουαρίου 1960*
ταῦτα ἢ χρηματοδοτήσεις μηχανῆς δραγμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Όχι*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Όχι*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον
Αθηέροδι τε φτιέσθεντι
-

- 2) Ποία ἦτο τὴ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονίζομενα ἐνταῦθα; *παγοδοῖς εἴη πόσι γένερά (παρονόμια)*

3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὅνδηματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Ιλούρι</i>	6. <i>βρύνει</i>	11. <i>τελείωσις</i>
2. <i>ψιλόνη</i>	7. <i>ννι</i>	12. <i>περιστροφή</i>
3. <i>προνέχει</i>	8. <i>γάνγρος</i>	13.
4. <i>ἀναρριζάτηρ</i>	9. <i>κονθούρε</i>	14.
5. <i>επάρδη</i>	10. <i>εταλάρτ</i>	15.

(1) Εὰν εἶγαι δυνατὸν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸῦ νῦν τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι), καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει νῦν (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑάστου.

Σχολική μακρινή ὁμοιότητα τοῦ φύλαρτος τῷ πάτητῳ ἀναγράφεται.

Διάνυσε

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Οὐδὲν γνωστό.

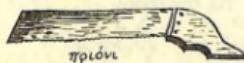
Δεῖηται δὲν

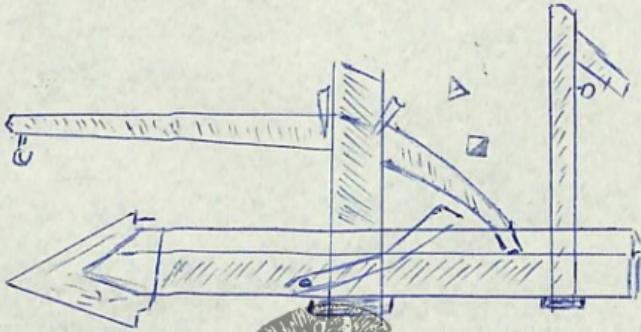
- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἡ σιδήρου; Οὐδὲν γνωστό.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάῃ κλπ.).

Οὐδὲν γνωστό.

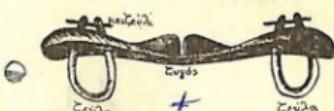
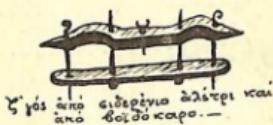

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βῆσες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἴμιόνος, ὅνος; *Φύλες... περιεργού... οὐκού...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦτο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν ; *Δύο... οὐ... μέσας... δύος... ή... θνον... η... οὐ...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ἔντο... ἀναγκαιός.

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δινομάστε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λούριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *Τηλεοπτικός... ηλεκτρονικός... ηλεκτρονικός... ηλεκτρονικός...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάστε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

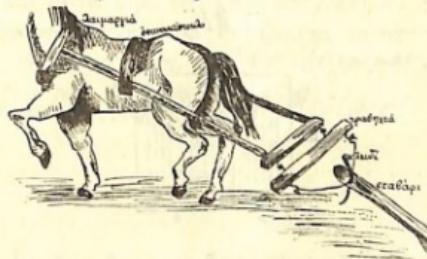
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάστε
αὐτόν). *Τηλεοπτικός*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *1950*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *τηλεοπτικός... ηλεκτρονικός... ηλεκτρονικός... ηλεκτρονικός...*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον, ἢ ἄλλο ζῷον, διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Ταῦτα ἐν μορφαῖς πικάγγιθνον αἰγαλεύ-
ματικόν. Βοτανούς, λειμανούς, επιρρέπεραντας τοις ἀλιβοῖς οὐτα-
ναντί, τοις πατέραις, οὐδετέραις τοις μηνίαις, τοις μήνισι, εἶτας. Κέρατα γάνγραια
τοις ἴντινα καὶ τοις βατεροῖς τοις αρδόμεσσι.

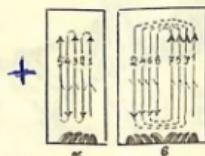
ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίστης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

No 1.

- ἡ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

No 2.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σύρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (Δηλ. σπορές τὶ σποριές, μτάμες, σισσές, μεσθαλίδες κ.λ.π.) ;

No 3.

- Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

No 4.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάγην, δῆλο. μὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

No 5.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη ὄργωματος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγιών, βαθιάς κλπ. .

τὸ ἕραγον. ο.) Υπὸ δέρο. ἐπεντονέ. ἐπίγειο. πλαγίων..

α.) Υπὸ γε. Υπεργο. δέρο. διπλαίν., ἐπίγειο. πλαγίων..

Εἰς ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ὄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

πολύ γράφει μέρα Ημέραν παραγόντας

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ὅντα τέρω)

Στή μηδενικό διάστημα την τίνι δργήσιμη τούτων στην αγρού
ανασυργήν πήνεται: 6478 μετρά 2000 ο.σο - 0,80 μ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ασπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράναπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν στεάρι ἢ ὄλλο δημητριακόν....

χρήσιμη μηδενία, αν ο μωρός της θέλει την παραγόντας

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχαγθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν;
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
- π.χ. τὸ δισάκιο εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους;

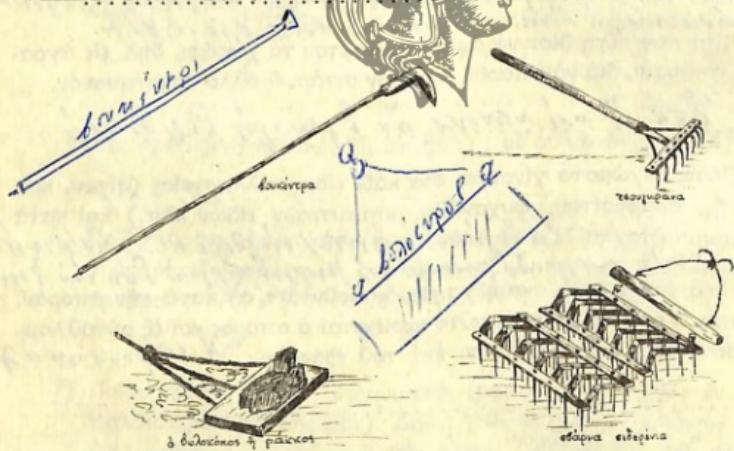
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ὄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄντι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὄποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὄποια ἔχει τοποθετηθῆ ἐις τὸ ἐγκέφαλον τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον; *Φ.Ι.Κ. γν. θνητοφρ. ο. ο. πλ. πλ. φύσις.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπεδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μάνιον. η. πλειστ. παλαιότ. τα. θεοντ.*
Γέρεγ. βον. πληρ. οινον. δέρμ. νυ. μορφ. θεογία. ταν.

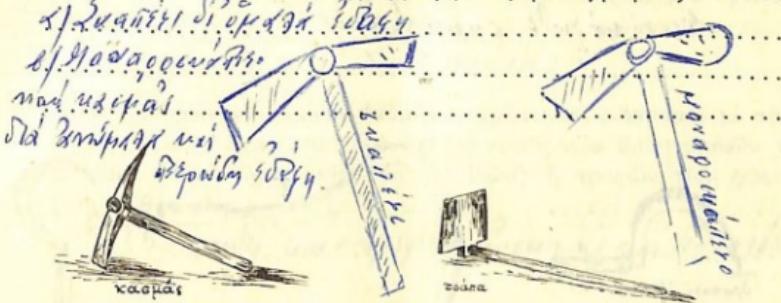
3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δνοιμα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

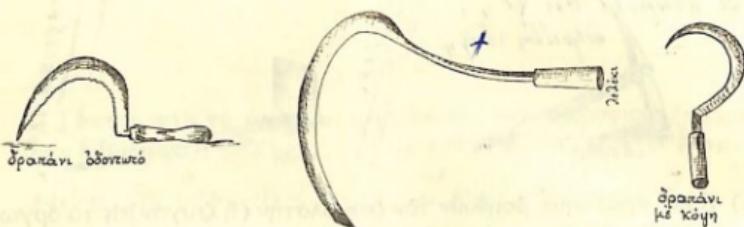
- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ δργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ σὶ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
.....
.....
.....
- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
.....
.....
.....
.....
- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
.....
.....
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βρασιές) καὶ σλλως.
.....
.....

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιῶν ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ σηματικότερον τὰ δημητριακά.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *δραιάνι*
τὸ δρεπάνι τὸ μαχαίρι μέντοι

'Εὰν ήσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

- 2) Μὲ δρεπαναὶ ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτά (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *δρεπαναὶ*

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ὅλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο δύμαλή ἢ δόδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *δρεπανοὶ*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

δρεπανοὶ δύμαλη δόδοντωτη σκελετός σιδηρούς

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργα λεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Οι αἰδηνοὶ γῆποι χαρουποί.

- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δοσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.)

Ζευσοτάντες μαλεμέρερον αὐρίγη μέντοι πράτταί τε φέρον

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ.

10 - 20 σταθμοί μετρών

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *αρχαὶ* **ΑΘΗΝΩΝ**

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ δόποια παραλαμβάνουν ἀπὸ τούτους τὰ δράγματα (δραχεῖς, πιάσματα, χειρίες, χερόβιολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

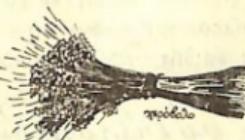
*Οἱ Ίδιοι οἱ θερισταὶ στρέμματα τελέσουσι δραχμάς.
Καὶ μάκρον τοῦ τοῦ εἴσοδος.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*Θερισταὶ τοῦτο τοῦτο μαζί τοις διγνωσταῖς στρέμματα τοῦτον
μέρος τοῦτον αὐτὸν παρατίθενται αὐτοῖς τοῦτον τοῦτον τοῦτον τοῦτον
εργάζονται. Ητοι δὲ διηγησούσθω μεταβολία*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ὄγκαλιές

Ογκαλίες

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπουν καὶ ποῖον :

Οἱ θερισταὶ ὡδοῖς νοήσεισιν φέρεται·
νομίζεται. Σήμερον τόπουν δὲ τοχέρων τρέφε-
ται, γιατί ὁ θερισμός θέλεται.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
σποκοπέν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ὁμοιότητα εἰς χρῆμα τῇ εἰς
εἶδος ; Το ἡμερομίσθιον ἦτο μετά παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεύ^τ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπουν σας ὄνοματολογίαν)

Καὶ τοῦτο γέτο, τρέφεται, σύνει. Καὶ τοῦτο μετέστησε
τοῦ προέτεινον. οὐτε γένεται. τρέφεται. ευμεγάνεται. τρέφεται.
τρέφεται. τρέφεται. τρέφεται. τρέφεται. τρέφεται. τρέφεται.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χειρας πρὸς προφύ-
λαξιν, Ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; 'Επίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Τοπ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;
Δῶ αὐτοῖς γένειον τοῦ μηνὸς τὸν ἀρχήν της ἑβδομάδης
καὶ μηρά τοι τοῦ μηνὸς
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.
Οὐτού
-
-
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸν σταυρεῖδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθιαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι θεμένον.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἔγινετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ἕτηρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Στις ἡμέρας της Μετατέλευτης γένειας τοῦ μηνὸς
 μετέντεντες σταχύες σταχύες.*

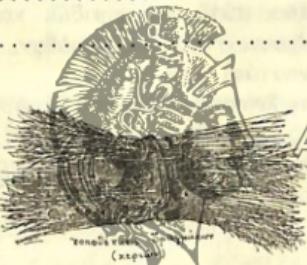
.....

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ὥγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὸ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδίασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

*Οὐαὶ στεφάνος. εὐαίστηρ. Ρόγανόν τον. ἡμέρας. ὁ διηγητεύει
εἰς τὸν οὐενόντα. εἰδενες καὶ θεούτια. μέρη δένεται τοις
τιμοῖς. } εἰς παρεγκόντα. χαρονιών. επιφρέστη. γ. Α. Β.
Οἱ αγαλαξεῖς. μετεγέρσεντο. οἴτοντος γνωστούντος ναι
ζείσαντο. εἰς ανθρόν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκτρώνοντο, ἕκεī καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

*Οὐαὶ δεμάτια. εἰτενόν. αὐόρτια. εἰσόγεια. οικράτην.
Μέτεραί τοις. ἡμέρας. μετεγέρσεντο. εἰς τὸν αγαλαξεῖς ναι.
Ζεονταίσαντο. ρυῖν. ζην. γνωστούντος. εἰς εργον. γέλεισαν.*

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς
αφλωνι αναζην. Αι φινισμον

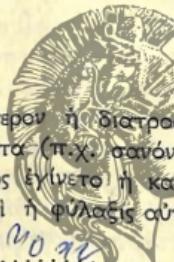
- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.

Μὲ σκαπάνην ταχινέστερον φέρεται τὸ σκαπάνην τοῦ ἀρότρου εργάζεται.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΟΤΥΠΟΝ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν κειμῶνα μὲ σηράχ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλη, βικόν); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

οὐ δέ

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ὄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρονται εἰς τοῦ ἄλωνι. Εἰς τοῦ
οὐδὲν τοῦ αὐτοῦ περιβολοῦ δικτύων παρ-
βοτικοῦ κατασκευασμοῦ. Ρεθίλε-γαμή. μ.τ.λ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεματία. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνιοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γένεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν: Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεος;

Θεμωνιά - Η τοποθέτησις εἰς δερματινῶν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ὄλωνι;

Όχι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ὄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίαν θέσιν;

Οὐ μέντοι πορρεύεται τοῦτο. Τοῦτο διατηρεῖται
τοῦ χωρίου. Καρπός δηλαδή τοῦτον τοῦ χωρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

7/Γιατί γέχει η έτοιμη φράση αρχινίας

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;
Ζεύς οὐδὲ μηδέποτε φέρει οὔτε ποτε.

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πέτραλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς εναρξεως του ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηγλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ἀχύρων).

Διά πηγὴν λευκὸν μαλακὸν χύρων

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ώραν ;

Ο αλ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Ρήγηνται εἰς εἰλίκια. επορύπηχ θησάρη διαπονθό^{το}
 πόροι. τοιν οὐ γινέται παραγόντων πατέν, φίλοτεσταν. νομοφέ^{το}
 Επο μετέρι. να γεγενώντων. γίνονται εἰς ηγεμόνες. Βι-
 τες >

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ βύλινος στῦλος, ὑψοὺς δύο μέτρων (καλούμενος στηγυερός στρούλουρας; δουκάνη, βουκάνη, κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὅπερισυ ἐξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

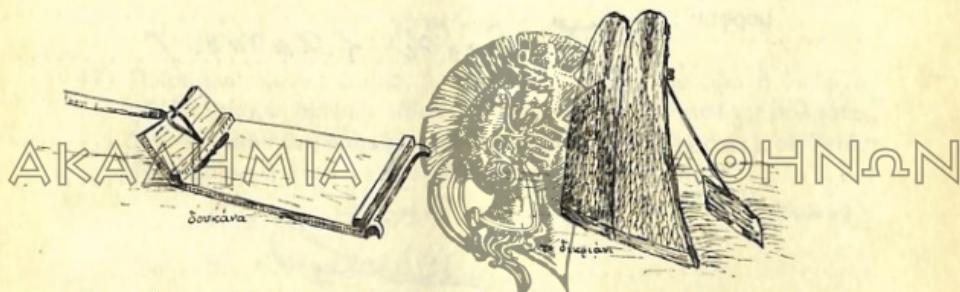
Ων.

b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, οἵ ὅποισι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὸ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδέμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀλόκη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).

Δημ. Απορράται ἡ αγοράσια, επιζήσω... τα γιώλα λόγω
της θυτής γένοντας πάσι τηρούν με δημόσια για σχετικά

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὀπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὗτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίσου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποὺ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲν ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ δσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Βιβλιοφάγος τοι. ὁ μηχανισμὸς αἰθαλούτη διὰ βωλο-
σύρον. Δισεπάσσην. 1, 20. X. 0, 80. Στρατηγικόν. αἴσι
ξελιγγωνίς ποιείται ξελιγγωνίδα διά ψυχήν η ηλικία
ποιεῖται. ηλικία. Λούρης. Κουκκιά. οστείδες καὶ
πλανιά. διά γνώμην. η ηλικία της ηλικίας διά. ροδόπλαστας

- δ) Από ποιάν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποιάν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

... 50.000,- Dukat. 18 M. P.

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα αλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουσκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφῆν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἄκοπους στάχυς;

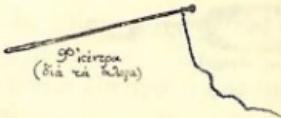
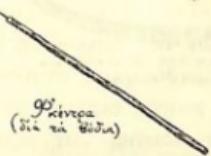
N.d.

- 14) Ὡτοῦ ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόθεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Vol. 10, p. 101.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

δούλα

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

μάλαμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ Ἰδιος ὁ γεωργος μὲ {δικά του ζῷα} ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ταποπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιφράσιοι καὶ ἀγωγιάτες) οἱ ὄποιοι εἶχον βρδιά ἢ αλογά καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ο γεωργός μάλα τὴν μέσην την σύγχυσιν.

.για... τ. .01. Δω. 1.63. 0.05. 7.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλου (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (Βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

μάλα

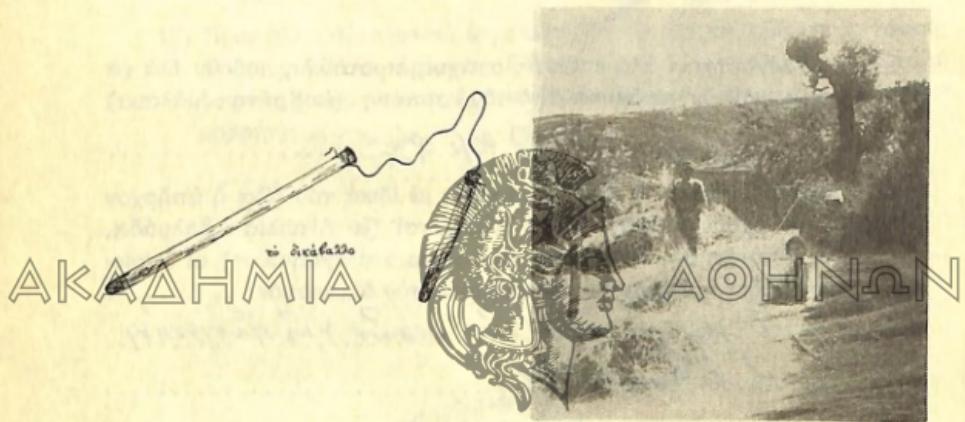
- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Κόπτανος οχυρός ιντινθόν ο δρυμόν ορού-

θητειλούθην μασάιν ορούθην ορούθην ορούθην

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

Τὸ γανόν σταχύν τὸ κοπάνισμα ποιοῦντες, γάνης κα.

“Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο” μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

....., Σταχύν τὸν γρῖνον γένεται τα δημητριακά τοι γεγενέθεντα ποιοῦντες τα δημητριακά.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτουτε σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

τὸν ποσπονιφράκτην γένετο. οὐδὲ δύναται μηλαῖς τοῦ
εξαιρετικοῦ μυριοῦ ποσπονιφράκτην γένετο, διὸ γε παρατητοῦ τοῦ
μηρίου μηλαῖς ποσπονιφράκτην

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζάρων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; 'Εάν ναί, ποια;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

· · · ·

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

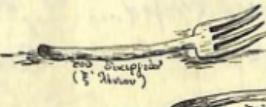
ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειωμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μέσοιον ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειωμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιοῦ τὸ σχῆμα αὐτοῦ. . . .

Οἱ αἰτωλοὶ γράνης θέγγονται μαζί τοις ξύλοις.

Θέρον οι πολικέρχονται γένετο γόνην.

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπό τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποιὸν σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

Τοι οι πανικέρεσσον εἰπέτει. οὐδέποτε μηρίδην οὐδὲ πιθανόν.

Γι. απροσινοί παραστάσεις πονίνος. Εβδομάδη γηραιόν, ζωογόνον.
Επειδή σταρπετ μετεγένετο, φρίνη μετανοεῖται τοῦ πανικέρεσσον εἰπαρχού.
Επειδή δὲ τὸ πανικέρεσσον φρίνη μετανοεῖται τοῦ πανικέρεσσον εἰπαρχού.

- 2) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ιχνογραφήσατε τοῦτο

Τοι οι πανικέρεσσον εἰπέτει. οὐδέποτε μηρίδην οὐδὲ πιθανόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικος εἰδικός λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;
*Δρονί μηρίδην θανάτοι μηρίδην ὁ αὐτός, λιχνιστής αὐτός
Τοι γεναίμα.*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Τιὰ γηραιόντεις φρίνη μηρίδην δινέρεσσον ἀγάντηρα
διδί. φρίνη μηρίδην φρίνη. Τοι μηρίδην φρίνη μηρίδην οὐδὲν
χωρὶς τητούχια τηνοτεύσια τηνοτεύσια τηνοτεύσια τηνοτεύσια.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο

*Η γένεσις γίνεται τη σερρών πεύκων ρόδινής φοινικής αρά-
νιού καὶ γίγνεται παρούση ηγέρα*

.....

.....

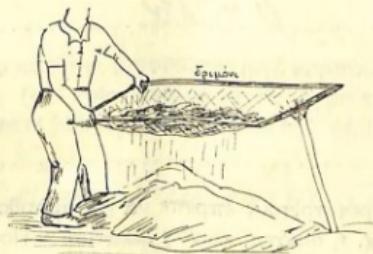
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμένχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
- τερψιχόρη*
-
-

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρωθρου; ή διὰ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ὄχυρα καὶ τὰς ὄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....
Διά. 6. Ο. ο. ο. θρο. μαλα. γη. μρων. τοι. Ειχνίσμα-
γετ. ποιε. δια. μεσηνο. μετοι. φο. μρι. έρω. τοι. μαρ-
πο. εη. γη. θρύρω:

- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

.....
ε. Φιλοξένη. Εβρα. Εργαλεία. 1/μρ. Ειχνίσματο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

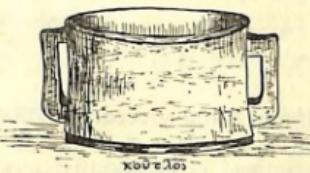
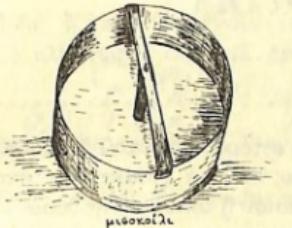
- 8) "Αλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ο ν βν

γ'. 1) Ποῖαί ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι" π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὸ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς άκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

Κιαρεῖται γεγονός ὁ Κοινοτικής εργαστής χρόνος μεταμετρά;
Διανεγρεζούμενος γένεσις προσεμέρωσης εβδομάδης
διά χρονικών την πάροπανος ηδονάδες.....

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἰδος είς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ αλωνιάτικο κατ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σήμειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικός, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἡ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σήμειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἕκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικάς συνηθείας),

Εἰς τας οἰκιας εντεινεται τοινδερι την κορονιτες

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ;

μετανάστες

- 5) Πῶς ἔγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Ιεγα' ρο' αργωντεμένα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

πολι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποίον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοτόδον καὶ ἐπὶ πόσον χρονού ,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Στηνείς μνοί δινέμεται ποντικόν ποντικόν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποιον μέρος ;
μα. χρι. πηράδ. γινέσαε ρό. βράδ. της η. Σελλάδ. ον
ρη. 19^η Νοεμβρίου μρ. ωρ. 13^η ώρ. 14^η Νοεμβρίου

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά φύτη; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

Φοννός.

- β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

Παιδί αὐτούς νέος ἀνδιψάσσει μέχο!

Τοι γάρ τοι γέρειν τον πατέρα.

- 2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ;

Οἱ παιδία οἱ νέοι. Τοι μάνικον

αὐτοὺς αὐθεῖς τῶν μαρούμων.

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ορανούντων παιδίων αὐτορωμάτων μαζίσθντων ευσότ

τὴν συνθήκην της πυρηνῆς παρορίσιδε τούτον εἰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΗΝΩΝ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Οὐδὲ τί;

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερής)

Γίνονται πηδήματα. Σικάδες εποχών.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

ΜΟΝΙ

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὅμοιώμαστα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα ὅμοιώματα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καίονται ὅμοιώματα τοῦ Ἰούδα.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἑθίμου εἰς τὸν τόπον σας

τοῦ ορού μηνικοῦ τοῦ Ιανουαρίου τοῦ ζεύδο χοιροβόροις
γινέται. Εἰς τοῦ μηνικοῦ τοῦ Ιανουαρίου τοῦ ζεύδο χοιροβόροις
δεσμοὶ γίνονται. Οι ανθρώποι μεταστρέφονται προσήλιοι
μικροῖς μηνίκαις τοῦ μηνικοῦ τοῦ Ιανουαρίου τοῦ ζεύδο χοιροβόροις
τοῦ Ιανουαρίου τοῦ μηνικοῦ τοῦ Ιανουαρίου τοῦ ζεύδο χοιροβόροις.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ν ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

